

mozgott. A szabadszemes hmg 5,5–6,0 közötti volt. A távcső határfényessége 14,5 magnitúdónak adódott. A 0,4 elméleti felbontású tükör az éta CrB 1"-re lévő párját réssel bontotta, az 1 Del 0,9-es kettős az 1 magnitúdó fényességkülönbség ellenére rés nélkül, de határozottan látszott. Nagyobb nyugodtságnál valószínűleg jobban megközelíthető az elméleti határ.

A Dobson-távcső igazi területe a mély-ég. Zavaró fényektől mentes égen a Messier-objektumokkal csodát művel egy ekkora távcső. 110x-es nagyítással az Omega-köd egész LM-t betöltő hattyúként tündöklik, az M27 pedig zöldes fényvel világít. A fényesebb gömbhalmazok pedig már-már fényképszerű élményt produkálnak. Mindez kozmikus utazásra csábít a halványabb és kevésbé ismert mély-ég objektumok világába is.

Azoknak, akik nem építenek Dobson-távcsövet

A műszer optikai, mechanikai és esztétikai tulajdonságainál sokkal fontosabb az, hogy hány embernek tudunk távcsövünkkel örömet szerezni.

BE CZ MIKLÓS

FELHÍVÁS!

Aki írásaival szeretné gazdagítani a távcsőkészítési rovatot, de objektív vagy szubjektív okokból nem tudja a cikkéhez tartozó ábrákat, rajzokat elkészíteni, írjon a rovatvezetőnek!

Asztrofotózás

Bemutatkozás helyett

Amikor Daguerre 1838-ban elkészítette első „fényképeit”, bizonyára nem gondolt arra, hogy egy tudományág, a csillagászat fejlődését messzemenően meghatározó eljárást fedezett fel. Vitathatatlan, hogy a fotózás nélkül számtalan nagy jelentőségű eredmény nem született volna meg. Nem csoda, hogy rengeteg amatőrt vonzott és vonz ma is a csillagászati fényképezés, hiszen földi értelemben véve sehol nem látható szép objektumokat örökíthetünk meg, lefényképezhetjük a Hold vadregényes vidékeit, a napfelszín változatos jelenségeit. Az amatőr asztrofotózás céljában nem tudományos értékű felvételek készítése, hiszen az egyszerű teleobjektívek, de még a 15–20 cm-es távcsövek sem vehetik fel a versenyt a profi obszervatóriumok műszereivel. Ettől függetlenül az elkapott pillanat adott esetben értékesebb lehet bármilyen nagyműszeres képnél – főleg, ha mi készítettük...

Számos asztrofotós munkáját megismerhettük már részben a Meteor fotó-mellékleteiből, részben az Andromeda szép kivitelű posztereiből, ill. táborokon, találkozásokon kiállított tablókából. Mind ez ideig azonban nem volt egy kifejezetten fotózással foglalkozó kiadvány vagy rovat, amely folyamatosan figyelemmel kísérte volna a fotósok munkáját, technikai trükkökkel, tanácsokkal segítve őket, bátorítást adva a kezdőknek. Ezt a hiányt szeretnénk pótolni most induló rovatunkkal – remélhetőleg sokak meglegedésére. Nyilvánvaló, hogy e rovat alapvetően más szerkezetű lesz, mint a nagy hagyományokkal rendelkező változó-, meteor- vagy éppen a mély-ég rovat, hiszen egy-egy hóvégi összesítés esetünkben nem sok információt takar. Talán a távcsőépítési rovat áll témánkhoz legközelebb, hiszen az asztrofotózás (egyik) titka a műszer, ill. a fotózás érdekében rajta elkövetett átalakítások, de végeredményben a labormunka is technikai feladat.

Biztató, hogy a magyar amatőr fotósok már majdnem mindent megvásárolhatnak, ami nyugaton is kapható (film, vegyszer stb.), kivéve talán a kiváló asztroklímát, amivel hazánk nemigen dicskedhet. Gondot jelenthet azonban egy vidéki fotósnak a csak Budapesten megvásárolható nyersanyag beszerzése, hiszen nem mindenki teheti meg, hogy leszaladjon egy tekercs filmért a Károly körútra. Talán módunk lesz a Forte gyárból beszerezni nagy tételben 27 DIN-es filmet, ami így akár feleannyiba is kerülhet, mint a boltban.

Célunk, hogy alapanyag ár és postaköltség ellenében összeállított vegyszerkészletekkel lássuk el az igénylőket, hiszen FMH vagy D 19 hívót hiába is keresnénk a szaküzletekben. Távlati terveink közé tartozik egy hiperszenzibilizáló készülék beszerzése vagy építése.

Rovatunk értelemszerűen szoros kapcsolatot szeretne kialakítani a mély-ég rovatval, hiszen a fotók témája legtöbbször mély-ég objektum. Kérek minden fotóst, hogy igyekezzen a mély-ég ajánlat objektumait rendszeresen lefotózni (akár alapobjektívvel is), és a képeket mindkét rovatnak elküldeni. Érdekes feladat lehet a különböző szempontok szerinti kiértékelés összehasonlítása. A Nap-, Hold-, halygó- és meteorfotók kiértékelése elsősorban „saját” rovatunknál valósítható meg korrektül – ettől függetlenül ilyen felvételeket is szívesen látunk.

Kérek minden fotóst vagy fotózni vágyót, hogy ne sajnálja az időt és a belyeget, írja meg címemre, hogy mit vár a rovatától, mi érdekli, miről szeretne többet tudni, milyen technikai jellegű gondjai vannak. Ezen információk nélkül tematikánk könnyen öncélúvá válhat, és később érdektelenségbe sülyedhet. A visszajelzésektől függően fogjuk további munkánkat koordinálni. Tehát számítnak mindenki javaslatára!

KOCSKA TAMÁS
3662 Ózd-Somsály, Vörösmarty u. 7.

TÁVCSŐTÜKRÖT CSATLÓSTÓL!

Vállalom fényerős tükrök csiszolását Newton- és Cassegrain-rendszeréhez pyrex korongokból. Tükrök kijávitását szintén vállalom 40 cm-és átmérőig.

Csatlós Géza – 1021 Budapest, Szerb A. u. 4. II/7.